

Maakunnallinen kyläyhdistys Lappilaiset Kylät ry

Toimintakertomus 2017

Lappilaiset Kylät ry toimii kylien kattojärjestönä.

Yhdistys toimii kylien asukkaiden, kylätoimikuntien, kylä- ja asukasyhdistysten sekä Lapin maaseudun etua ajavien järjestöjen yhteistoimintaelimenä, kylä- ja asukastoiminnan kehittäjänä ja edunvalvojana. Yhdistyksen tavoitteena on parantaa Lapissa asuvien ihmisten hyvinvointia.

Yhdistys kannustaa edellä mainitun alueen asukkaita yhteistoimintaan kotiseutunsa kehittämiseksi sekä kehittää yhteistyötä yhdistyksen toiminta-alueen päättäjien ja viranhaltijoiden kanssa kylien kehittämisessä ja kylien asukkaiden hyvinvoinnin parantamisessa. Tarkoituksena on säilyttää maaseutu elinvoimaisena sekä lisätä koko seudun kehittämiseen liittyvää osaamista ja lisätä kokemusten vaihtoa toiminta-alueen osien välillä kansainvälinen yhteistyö mukaan lukien.

Lappilaiset kylät ry verkostoituu muiden vastaavien tahojen ja maaseudun kehittämisorganisaatioiden kanssa.

Yhdistystä johtaa hallitus, jonka jäsenet valitaan kolmikantaperiaatteen (kyläläiset, kunnat ja toimintaryhmät sekä muut kehittämisorganisaatiot) mukaisesti.

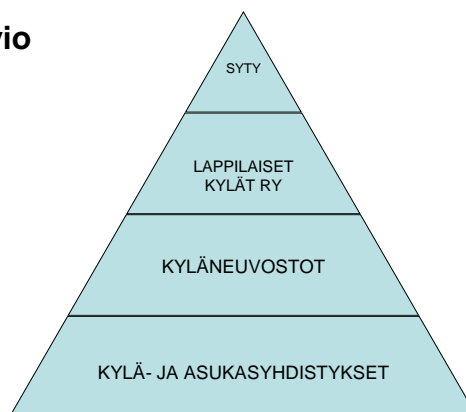
Kylätoiminnan organisaatiokaavio

Valtakunnallinen taso

maakunnallinen taso

kunnallinen taso

paikallinen taso

HALLINTO

Hallituskokoonpano ja jäsenten osallistuminen kokouksiin:

puheenjohtaja

Matti Lankila 5/5

Varsinaiset jäsenet:

Kolari/kyläedustaja

Veli Ajanki 5/5

Pello/kyläedustaja

Marja-Leena Kyrö 2/5

Pelkosenniemi/kyläedustaja

Kari Tallavaara 4/5

Simo/kyläedustaja

Junes Seppo 5/5

Tornio/kyläedustaja

Osmo Huhta 2/5

Sodankylä/kyläedustaja

Riitta Sassali 3/5

Salla/kuntaedustaja

Marita Leskinen 4/5

Rovaniemi/kuntaedustaja

Maarit Alikoski 3/5

Muut kehittäjäorganisaatiot:

Kaija Kinnunen, MTK- Lappi 4/5

Nina-Maria Möykkynen 2/5
Leader Tunturi-Lappi

Veli-Matti Ahtiainen, SPR 3/5

Varajäsenet:

Tuomo Pasma 0/5

Rauha Torikka 0/5

Annika Kostamo 0/5

Ilkka Vuorimaa 0/5

Pertti Tervahauta 0/5

Inari/kyläedustaja

Valtteri Huhtamalla 0/5

Rauni Mikkola 0/5

Kaisa Laitinen 0/5

Taina Kuusela, 0/5
Lapin maa- ja kotitalousnaiset

Laura Vilander 0/5
Peräpohjolan Leader ry

Sirkka-Liisa Oinaala 0/5

Hallituksen kokoukset

Hallituksen kokouksia pidettiin yhteensä 5 kpl, joista yksi oli sähköpostikokous.

Kevät kokous pidettiin 3.4.2016 Rovaniemellä, Järjestötalossa. Osallistujia 15.
Syyskokous pidettiin 28.11.2017 Rovaniemellä, MTK –Lapin tiloissa. Osallistujia 14.

Henkilöstö:

Lapin kyläasiamies Pirjo Riskilä 80 % työajalla. Kyläasiamies toimii kylien ja kylätoiminnan aktivoijana ja kehittäjänä, edistää kyläsuunnitelmien laatimista ja kylätoimikuntien rekisteröitymistä. Tiedottaa kylille tärkeistä asioista kirjeitse/ sähköisesti. Kyläasiamiehen tehtäviin sisältyi myös sihteerin tehtävät.

Tilintarkastajana toimi HT- tilintarkastaja Arto Harju-Autti, Harju-Auttin ky:stä.

Kirjanpidon hoiti Tili- ja toimialapalvelu Satu Kokkonieni.

Talous:

Lappilaiset Kylät ry:n osa-aikainen (80 %) kyläasiamies, sekä hallinnon ja muiden yhdistykselle kuuluvien asioiden hoito mahdollistuvat kylätoiminnan valtionavun (21 352,50 €) sekä kuntien jäsenmaksujen turvin.

Muu rahoitus koostuu arpajaistuloista, ja jäsenmaksuista.

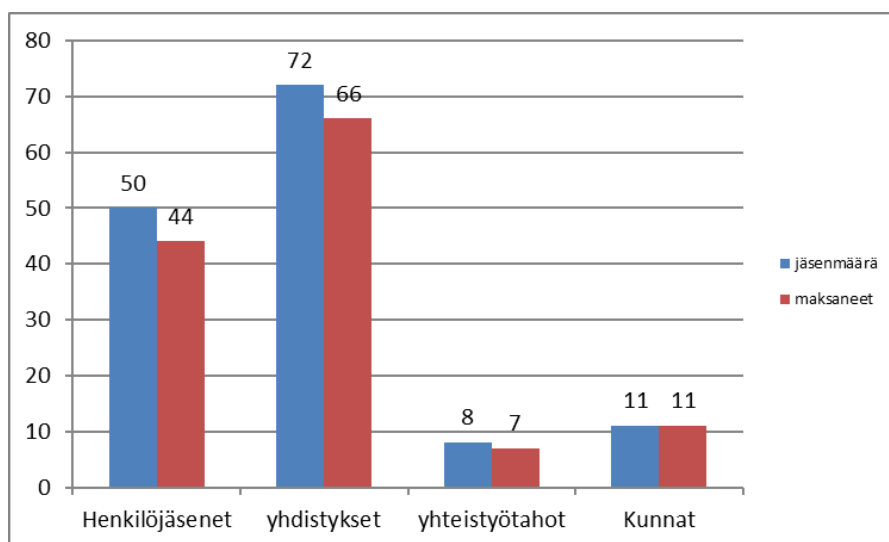
Jäsenmaksu vuonna 2017 oli 10€/henkilö, 20€/yhdistys ja yhteistyötahot

Kuntien jäsenmaksu oli porrastettuna asukasluvun mukaan 1000-2700€.

Kunta jäseniä oli vuonna 2017 Kolari, Tornio, Salla, Rovaniemi, Ranua, Posio, Sodankylä, Pello, Ylitornio, Simo ja Tervola.

Jäsenmäärä

Yhdistyksen jäsenmäärä kasvoi edellisvuodesta viidellä jäsenellä ja vuoden 2017 lopussa jäsenmäärä oli 141, joista jäsenmaksun maksaneita on 128.

Viestintä ja tiedottaminen

- Yhdistyksen nettisivut (www.lappilaisetkylat.fi) toimivat hyvin yhdistyksen viestintäkanavana kylille ja yhteistyökumppaneille ja toimivat myös Lappilaiset Kylät ry:n roolin ja toiminnan vahvistajana. Niitä päivitetään säännöllisesti ja kyliä pyritään innostamaan erilaisten teemallisten haastekampanjoiden avulla. Kylät voivat markkinoida kyliään tai kylätalojaan sivuille perustetuissa moduuleissa.
- Facebook sivuja päivitettiin koko vuoden ajan säännöllisesti ja niissä oli myös erilliset tapahtumasivut kylätoiminta- ja Avoimet Kylät päville. Tiedotteita jaettiin myös n. 50:lle eri facebook -sivulle.
- Kylien yhteistyöelimenä toimittiin välittämällä eri toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden tiedotteita eteenpäin kylille.
- Sähköinen kylätiedote lähetettiin sähköpostilla viisi kertaa kylille, jäsenille, yhteistyökumppaneille ja lapin kansanedustajille, sekä tiedotusvälineille, jotka nostivat sieltä asioita julkaistaviksi.
- Vuoden Lappilainen kyläkilpailu tiedotteita julkaistiin useissa lehdissä. Lapin radiossa aihe oli esillä yhden päivän; uutisena ja jopa kolmen suora -kysymyksenä. Kilpailun voittaja Pasmajärvi, näkyi myös hyvin tiedotusvälineissä.
- Avoimet Kylät päivästä laadittiin mainoskampanja Lapin Kansaan. Siihen sisältyi printtilehden mainokset sekä digitaaliset mainokset Lapin Kansan, Uusi Rovaniemen ja Lounais-Lapin nettisivuilla. Lisäksi tiedotteita julkaistiin useissa paikallislehdissä.
- Kylätoimintapäivät saivat palsta tilaa useissa lehdissä.
- Uutiskynnyksen ylitti myös Meeri Vaaralan valinta vuoden kylätoiminnan tiennäyttäjäksi,
- Tiedotteita ja juttuja julkaistiin mm. Vanhojen kyläkoulujen tarinoiden etsinnästä ja Tapionniemen elojuhlasta.
- Kyläasiamiehen kolumni julkaistiin Lappilainen lehdessä 23.3.2017.

Maakunnallisen kylätoiminnan kehittäminen

- **Kyläneuvostot**

Osallistuttiin kyläneuvoston kokouksiin Kolarissa, Torniossa, Ylitorniolla, Sodankylässä, Inarissa ja Kittilässä, sekä kylien iltoihin Kemijärvellä ja Sallassa.

- **Kylätoiminnan rekisterien ylläpito**

Jatkettiin kylätalojen ja –tilojen sijaintien kartoittamista. (Googlekartalla on 108 kylätaloa tai vastaavaa), sekä ylläpidettiin kyläyhdistysten yhteystietorekisteriä. (Rekisterissä on 313 yhteystietoa eri kylille).

- **Avoimet kylät päivää** vietettiin 10.6.

Suomi 100 hengessä ja siihen panostettiin tällä kertaa hiukan enemmän. Lapin liitto myönsi suomi100 aluerahaa 2400 € päivien markkinointiin.

Lapissa järjestettiin yhteensä 97 tapahtumaa. Avoimet Kylät päivästä on tehty erillinen raportti, joka on luettavissa: http://www.lappilaisetkylat.fi/fi/Avoimet_Kylät_2017.

- **Kylätoimintapäivät**

Kylätoimintapäivät pidettiin tänä vuonna ensimmäistä kertaa keväällä. Uutuudesta huolimatta osallistujia oli yli 100.

Päivien aikana vierailtiin vuoden lappilaisessa kylässä, Kerässiepissä. Kylätalon seinät pursusivat, kun kyläväki saapui ihmettelemään Kerässiepin hienoa toimintaa.

Tarkemmin päivien sisällöstä voi lukea:

http://www.lappilaisetkylat.fi/fi/Kylätoimintapäivät_2018.

Kyläyhdistysten avustaminen ja yhteistyö

Laajan toiminta-alueen vuoksi yhteistyö kylätoiminnan kehittämisessä ja kylätoimijoiden avustamisessa on erittäin tärkeää. Kyläasiamies kiertää alueella kylien kutsumana, sekä yhteistyössä muiden toimijoiden ja hankkeiden kanssa järjestämässä tilaisuuksissa.

- Koillismaan Leaderin kylähankkeen kanssa järjestettiin tapahtuman järjestämiskoulutus, Maaseudulla tapahtuu, johon saatiin rahoitus maaseutuverkostosta.
- Kyläasiamies vieraili Impiön kylän vuosikokouksessa kertomassa tapahtumien järjestämisessä tarvittavista luvista.
- Pärjätään yhdessä –hankkeen, verkostoyhteistyön merkeissä, osallistuttiin Sevettijärvellä, Karigasniemellä, Narkauksessa, Lohinivassa ja Kangosjärvellä pidettyihin turvallisuusiltoihin sekä Luostolla järjestettyyn seminaari viikonloppuun.
- Keväällä järjestettiin yhteiset kyläillat Outokaira tuottamhan ry:n kanssa Pellossa, Ylitorniolla ja Torniossa.
- Lapin viestintäverkoston kanssa järjestettiin yhteistyössä Sosiaalinen media haltuun ja hyödynnettäväksi -koulutus, maaseutuverkoston rahoituksella.
- Avoimet Kylät päivän tiedotustilaisuuksia järjestettiin useilla kylillä koko kevään ajan.
- Neuvontaa Hyypiö-Juokuan kyläyhdistys ry:lle ja Sotisaaren kylätoimikunnalle.
- Tapionniemen kyläsuunnitelman kehittämispäivässä kyläasiamies toimi asiantuntijana.

Yhteensä kylä- ja tiedotustilaisuuksia oli 27 ja niihin osallistui yhteensä 660 henk.

Kylien edunvalvonta:

- Suomen Kylätoiminta ry:n jäsenenä yhdistys voi käyttää ilmaisia lakimiespalveluja tiettyin ehdoin. Tätä palvelua hyödynnettiin jonkin verran kylien sisäisten ongelmatilanteiden ratkaisemisessa.

Yhteistyö:

Alueellinen yhteistyö erilaisissa verkostoissa ja ohjausryhmissä on katsottu tärkeäksi osaksi kyläasiamiehen toimintaa. Näiden yhteistyökuvioiden avulla pysymme ajan tasalla maakunnan tilanteesta ja näin pystymme välittämään kylille tärkeää tietoa molempiin suuntiin. Laaja yhteistyö eri toimijoiden kanssa tuo myös esille, että Lappilaiset Kylät ry on varteenotettava toimija Lapissa.

Verkosto yhteistyö:

- Lapin sisäisen turvallisuuden yhteistyöverkosto (kyläasiamies)
- Lapin järjestöneuvottelukunta (kyläasiamies)
- Vapepan maakuntatoimikunta (kyläasiamies)
- Tiedontuotannon verkostoyhteistyö

- Viestintäverkosto
- Lapin viestijät verkosto
- Pärjätään yhdessä verkostoyhteistyö järjestöjen kanssa.
- Pohjois- Suomen työllisyysverkosto

Ohjausryhmät:

- Voimaantuvat kylät, Luke (kyläasiamies)
- Pärjätään yhdessä, Suomen punainen risti (kyläasiamies)
- Maaseudun arjen palveluverkosto –hanke, Lapin liitto (puheenjohtaja)

Seminaarit, työpajat:

Kyläasiamies osallistuu mahdollisuuksien mukaan erilaisiin seminaareihin ja työpajoihin, joista saatavaa tietoa voidaan hyödyntää kylätoiminnan kehittämisessä. Yhä enemmän tulee myös puheenvuoro kutsuja, esim. kyläturvallisuuteen liittyen.

- Rajaton, verkostoitumispäivät Torniossa
- Leader Lappi 2030 Rovaniemellä
- Maaseutuverkostopalveluiden kansainvälisen hanketoiminnan päivä.
- Lapin liiton lappisopimustyöpaja
- Maakuntauudistuksen aluetilaisuus Rovaniemellä
- Ely-keskuksen hanketukikoulutus Rovaniemellä
- Oikeusministeriön järjestämään Turvallisuutta yhteistyöllä –seminaariin, kyläasiamiehelle alustus kyläturvallisuudesta.
- Rovaniemen kaupungin ja eri hankkeiden järjestämä Yläouнасjoen kehittämisilta
- Rovaniemen kaupungin aluelautakunta info
- Kaksi päiväinen järjestöfoorumi Rovaniemellä
- Lapin liiton Sotesavotta -seminaari
- Yhteistyöllä elämänlaatua ja elinvoimaa seinäri Ylitorniolla
- Yhtä köyttä yhteistyöllä keskustelutilaisuus Torniossa.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen aluekierros Rovaniemellä
- Hyvinvointi Messut Kemissä
- Maatilojen varautuminen Torniossa, kyläasiamiehelle alustus kyläturvallisuudesta
- Leader viestintä ja hankekoulutus Rovaniemellä
- Kohti osallisuutta ja kokeilukulttuuria koulutus Rovaniemen kaupunki
- Yhteistyöpalavereita pidettiin Rovaniemen kaupungin ja Neuvokkaan kylähankkeiden kanssa, Koillismaan Leader ry:n hankevastaavan Marja Tuomivaaran kanssa, kylähankkeen yhteistyöstä, sekä Lapin liiton kanssa kuntalaki- ja maakuntauudistuksesta.

muu toiminta:

Lappilaiset Kylät ry julkaisee vuosittain vuoden kyläkilpailun, jonka valinnalla halutaan nostaa esille kylien monipuolista toimintaa ja lisätä kylätoiminnan tunnettavuutta, sekä saada hyviä esimerkkejä kylien toiminnasta. Voittaja kylä osallistuu Valtakunnalliseen vuoden kyläkilpailuun.

On tärkeää tuoda esille myös aktiivisia kylätoimijoita ja heidän saavutuksiaan, siksi osallistumme vuosittain, lähettämällä omat ehdokkaamme, Suomen Kylätoiminta ry:n järjestämään vuoden kylätoiminnan tiennäyttäjän ja maaseututoimija kilpailuun, ja muistamme aktiivisia kylätoimijoita Suomen kylätoiminta ry:n ansiomerkeillä. Esitykset näihin valintoihin tulee kyliltä.

- Vuoden lappilaisena kylänä palkittiin pieni ja pippurinen Pasmajärvi, josta palkintoa oli vastaanottamassa puolet kyläläisistä. Eikä turhaan, honkaisen vuoden kyläkyntin ja kunniakirjan lisäksi LähiTapiola Lappi palkitsi kylän 1000 € shekillä.

- Kylätoimintapäivillä palkittiin perinteisesti myös ansioituneita kylätoimijoita. Hopeisen ansiomerkin saivat Sulo Riipi ja Pentti Hannula Sodankylästä sekä Arto Kivelä Sallasta.
- Lapin esitys; Rovaniemeläinen Meeri Vaarala, valittiin kylätoiminnantiennäyttäjäksi valtakunnallisessa maaseutuseminaarissa Leppävirralla.

Suomen Kylätoiminta ry järjestää vuosittain, keväällä ja syksyllä, valtakunnalliset kylätoiminnan koulutus- ja neuvottelupäivät, sekä valtakunnalliset kylätoimintapäivät.

- Kyläasiamies osallistui valtakunnallisille neuvottelupäiville Helsingissä 17-18.5. ja 13-14.12. Tampereella, sekä valtakunnallisille kylätoimintapäiville, jotka oli tänä vuonna yhdistetty Leppävirralla järjestettyyn suureen Maaseutuparlamenttiin.

- Kyläasiamiehelle tulee myös kutsuja kylien ja kuntien erilaisiin juhliin ja tapahtumiin. Tänä vuonna kyläasiamies osallistui Kaukosen kyläjuhlaan, Kolarin kunnan 150 vuotisjuhlan kunniaksi järjestettyyn kyläjuhlaan sekä Pasmajärven perinnepäiville. Tapionniemen elojuhlissa julkistettiin kyläsuunnitelma ja kyläasiamies piti aiheesta puheenvuoron.
- Lappilaiset Kylät ry toimi toimeksiantajana Lapin ammattikorkeakoulun YAMK- opiskelijoiden Maria Kanalan ja Riku Ollikaisen Elinvoimainen kylä –opinnäytetyössä. Pilotti kyläksi valikoitui Saijan kylä Sallasta. Onnellisesti syrjässä -opinnäytetyöhön, kehitettiin osallistava kehittämistyöpaja. Siinä aktivoitiin Saijan kylän asukkaita ennakoimaan tulevaisuutta yhdistämällä perinteinen SWOT-analyysi ja Learning café -menetelmä. Laadullisen tapaustutkimuksen tavoitteena oli löytää kylien kehittämisen menetelmä Lappilaiset kylät ry:lle ja lappilaisille kyläyhteisöille.

